Szkolny Program Profilaktyki

Gimnazjum
w Leszczydole Nowinach

Na rok szk. 2014/15

TREŚCI PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

I. Podstawy prawne
II. Wstęp
III. Założenia *Programu Profilaktyki:*
   a) profilaktyka pierwszorzędowa
   b) profilaktyka drugorzędowa
IV. Fazy konstruowania programu profilaktycznego
V. Cele szkolnego programu profilaktyki
VI. Propozycje działań podejmowanych w ramach Szkolnego *Programu Profilaktyki*
VII. Spodziewane efekty
VIII. Ewaluacja

I. PODSTAWY PRAWNE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art.72
2. Konwencja o Prawach Dziecka – art. 3, 19, 33
3. Ustawa o systemie oświaty (tekst jednolity, Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
4. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 535)
5. Ustawa z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2013 poz. 1563.)
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 (Dz. U. z 2012 r. , poz. 124),
7. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 9 listopada 1995 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.poz.977, z późn. zm.),
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 9 lutego 2007 (Dz. U. Nr 35, poz. 222) zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów przedszkola oraz publicznych szkół
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz.532)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 15 stycznia 2001 r. (Dz. U. Nr 13, poz. 109) w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych oraz ramowego statutu tych poradni
12. Uchwała Rady Ministrów Nr 186/2006 z 7 listopada 2006 r. w sprawie działania administracji rządowej przeciwko przemocy w szkole
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 19 lipca 2002 (Dz. U. Nr 121, poz. 1037) zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003 r. (Dz. U. Nr 26, poz. 226) w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem

II. WSTĘP

Profilaktyka to wieloaspektowa interwencja korygująca niedostatki wychowania, chronienie człowieka przed zachowaniami destrukcyjnymi i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych w literaturze przedmiotu jako zachowania ryzykowne.

Szkoła realizuje przede wszystkim profilaktykę pierwszorzędową (zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia dysfunkcji) oraz współpracuje ze specjalistycznymi poradniami i instytucjami w zakresie realizacji działań profilaktyki drugo- (wykrycia wczesnych sygnałów negatywnych zjawisk i powstrzymania rozwoju dysfunkcji) oraz trzeciorzędowej (zapobieganie skutkom i minimalizowanie wtórnych uszkodzeń związanych z dysfunkcją oraz przeciwdziałanie nawrotom zaburzeń).

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Profilaktyka uznawana jest za ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. Obejmuje eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. Szczególnego znaczenia nabiera wśród młodych ludzi, u których kształtuje się między innymi hierarchia wartości, doskonalą się relacje z innymi ludźmi, wzmacnia się poczucie pewności siebie oraz kształcą się skomplikowane procesy myślowe.

Niniejszy ***Program Profilaktyczny*** to ogół działań mających na celu wspomaganie wychowawczej roli rodziny, ochronę uczniów przed zakłóceniami w rozwoju oraz podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń.

Obejmuje przede wszystkim działania z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej , czyli:

- promującej zdrowy styl życia,
- dostarczającej informacji nt. skutków zachowań ryzykownych i tym samym
- umożliwiającej dokonanie racjonalnego wyboru,
- wspierającej rozwój umiejętności psychologicznych i społecznych
- umiejętności zaspokajania potrzeb np. przynależności, miłości,
- umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem,
- rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia,
- stwarzającej możliwości zaangażowania się w działalności pozwalającą na realizowanie potrzeb, rozwijanie zainteresowań aktywności, sukcesu.

W ramach profilaktyki drugorzędowej podejmowane będą działania zmierzające do ujawniania i eliminowania możliwie najszybciej, wszelkiego rodzaju niedostosowań i zaburzeń osobowości, zanim nastąpi stan charakterystyczny dla danego zjawiska patologii.

IV. FAZY KONSTRUOWANIA PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

1. Diagnoza środowiska szkolnego.
    - Ankieta przeprowadzona wśród uczniów i rodziców
    - Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami
    - Obserwacja zachowania uczniów
    - Analiza frekwencji

2. Analiza otrzymanych wyników, ustalenie problemów i obszarów zagrożeń.

3. Budowa Szkolnego Programu Profilaktyki.

V. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu profilaktyki w Gimnazjum w Leszczydole Nowinach jest uprzedzenie stanu zagrożenia społecznego, moralnego, kulturalnego i zdrowotnego oraz przygotowanie ucznia do dokonywania wyborów takich, aby służyły jego rozwojowi i nie szkodziły innym.

Cele główne:

- ukształtowanie wewnętrznego przekonania młodzieży o potrzebie zachowań prozdrowotnych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości i skuteczności ucznia, motywowanie do rozwoju i osiągania sukcesów,
- budowanie atmosfery zaufania, odpowiedzialności i sprawiedliwości,
- eliminowanie czynników ryzyka i kształtowanie zachowań asertywnych,
- rozpowszechnianie prawdziwych i rzetelnych informacji o zagrożeniach.

Cele szczegółowe :

- upowszechnianie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go
- troska o realizację obowiązku szkolnego - przeciwdziałanie wagarom oraz dbanie o dyscyplinę,
- poznanie systemu rodzinnego i środowiska, w którym przebywa uczeń,
- pomoc uczniom mającym trudności w nauce praz sprawiającym problemy wychowawcze,
- budowanie wśród uczniów motywacji do nauki,
- budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, mobbingowi,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- uwrażliwianie młodzieży na zagrożenia współczesnego świata,
- kształtowanie odpowiedzialności za własne życie i zdrowie,
- współdziałanie z rodzicami w zakresie profilaktyki - wczesna interwencja - udzielanie pomocy,
- powiększanie poczucia bezpieczeństwa i kompetencji rodziców poprzez wskazanie, co robić i gdzie szukać pomocy w sytuacji problemowej.

W ramach programu podjęte zostaną:

- działania informacyjne,
- działania edukacyjne,
- działania integracyjne,
- działania wdrażające określone umiejętności,
- działania interwencyjne.

W programie zakłada się możliwości dokonywania bieżących korekt i uzupełnień w ciągu roku szkolnego

VI. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH SKIEROWANYCH DO UCZNIÓW GIMNAZJUM W LESZCZYDOLE NOWINACH, RODZICÓW I NAUCZYCIELI

Zadanie	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Terminy realizacji
1. Upowszechnienie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	a) Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły, m.in. ze Statutem Szkoły (z akcentem na prawa i obowiązki ucznia), zasadami oceniania, z procedurami obowiązującymi na terenie szkoły (usprawiedliwiania, postępowania w sytuacjach kryzysowych, złamania zakazu, np. palenia papierosów).	Wychowawcy klas	wrzesień
	b) Spotkania z policją nt. odpowiedzialności karnej nieletnich.	Pedagog szkolny	I semestr
	c) Spotkania z przedstawicielem instytucji wspomagającej nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Pedagog szkolny	I semestr
	d)Przeprowadzenie godzin wychowawczych dotyczących obowiązków ucznia, odpowiedzialności za ich lekceważenie.	Wychowawcy klas	wrzesień
	e) W razie zaistnienia sytuacji problemowej na terenie szkoły, konsekwentne postępowanie zgodne z procedurami zachowania się w sytuacjach kryzysowych.	Wszyscy nauczyciele	cały rok
	f) Konsekwentne stosowanie kar i nagród zgodnie z regulaminem szkoły.	Wszyscy nauczyciele	cały rok
	g) Lekcje historii, WOS-u dotyczące praw człowieka.	Nauczyciel historii i WOS-u	cały rok
	h) Włączenie treści dotyczących praw człowieka do zajęć edukacyjnych z historii i WOS-u	Nauczyciel historii i WOS-u	cały rok
	i) Aktualizowanie zapisów prawa wewnątrzszkolnego przy współudziale przedstawicieli samorządu uczniowskiego.	Nauczyciele powołanych przez dyrektora szkoły	cały rok

2. Przeciwdziałanie wagarom oraz dbanie o dyscyplinę.	a) Systematyczne sprawdzanie obecności na wszystkich zajęciach edukacyjnych.	Wszyscy nauczyciele	cały rok
	b) Zgodne z zapisami w Statucie Gimnazjum rozliczanie opuszczonych zajęć edukacyjnych.	Wychowawcy klas	
	c) Rozpoznanie przyczyn nieobecności ucznia w szkole.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	
	d) Prowadzenie ciekawych zajęć edukacyjnych metodami aktywizującymi.	Wszyscy nauczyciele	
	e) Punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć edukacyjnych.	Wszyscy nauczyciele	
	f) Spotkania informacyjne z rodzicami i zwrócenie ich uwagi na prawną odpowiedzialność za i wobec niepełnoletniego dziecka.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	
	g) Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce (zajęcia wyrównawcze, konsultacje).	Wszyscy nauczyciele	
	h) Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Policji, Sądem dla Nieletnich.	Pedagog szkolny	
3. Poznanie środowiska, w którym przebywa uczeń.	a) Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy na podstawie arkusza diagnostycznego klasy.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	cały rok
	b) Rozmowy z uczniami.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	cały rok
	c) Rozmowy z rodzicami.		
	d) Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę.		
	e) Współpraca z kuratorami sądowymi.		
4. Pomoc uczniom mającym trudności w nauce oraz sprawiającym problemy wychowawcze.	a) Zajęcia wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, dyrektor	cały rok
	b) Indywidualne konsultacje z nauczycielami przedmiotów.		
	c) Wspieranie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z poradniami specjalistycznymi.		

	d) Spotkania indywidualne z rodzicami.		
	e) Spotkania indywidualne z uczniami.		
	f) Prace w ramach zespołu wychowawczego.		
	g) Współpraca z policją, kuratorami, Sądem Rodzinnym.		
5. Budowanie wśród uczniów motywacji do nauki.	a) Stwarzanie uczniom możliwości prezentowania umiejętności, zainteresowań, hobby na zajęciach wychowawczych i przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych oraz imprezach klasowych i szkolnych.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, dyrektor	cały rok
	b) Włącznie uczniów biernych do większej aktywności intelektualnej, artystycznej, sportowej (konkursy, olimpiady, zawody, imprezy klasowe i szkolne).		
	c) Zajęcia z zakresu metod efektywnego uczenia się.		
	d) Organizacja kół zainteresowań.		
	e) Indywidualizacja procesu nauczania i oceniania.		
	f) Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.		
	g) Respektowanie przez nauczycieli zaleceń opinii i orzeczeń w procesie dydaktycznym.		
	h) Częstsze stosowanie pochwał wobec uczniów i klasy (przed klasą, na zebraniach rodziców – również w formie pisemnej).		
	i) Preorientacja zawodowa wśród uczniów klas trzecich.		
6. Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, przemocy fizycznej, psychicznej i słownej.	a) Apele wychowawcze.	Dyrektor szkoły, samorząd uczniowski	cały rok
	b) Zajęcia integracyjne w klasach I.	Wychowawca klasy I	I semestr
	c) Warsztaty z pedagogiem szkolnym.	Pedagog szkolny	cały rok
	d) Treści wychowawcze na temat rozwiązywania	Wychowawcy klas I	

	konfliktów i mediacji, budowania poczucia własnej wartości, asertywności, komunikacji interpersonalnej.		
	e) Wycieczki klasowe.	Wychowawcy klas, nauczyciele	
	f) Organizowanie konkursów, debat, przedstawień.	Nauczyciele, samorząd uczniowski	
	g) Aktywne dyżury nauczycieli podczas przerw lekcyjnych.	Wszyscy nauczyciele	
	h) Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym z zakresu cyberprzemocy.	Pedagog szkolny	
	i) Zajęcia z policjantem/ strażnikiem miejskim nt. odpowiedzialności karnej.	Pedagog szkolny	
	j) Wpajanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa.	Wszyscy nauczyciele	
	k) Pomoc poszkodowanym.	Wszyscy nauczyciele	
	l) Konsekwentne reagowanie na wszelkie przejawy agresji w szkole.	Wszyscy nauczyciele	
7. Propagowanie zdrowego stylu życia.	a) Zajęcia integracyjne.	Wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok
	b) Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, happeningi.	Wszyscy nauczyciele	
	c) Zajęcia nt. sposobów radzenia sobie ze stresem (relaksacyjne, stres pod kontrolą).	Wychowawcy, pedagog szkolny	II semestr
	d) Zajęcia nt. higienicznego trybu życia, zdrowego żywienia, zaburzeń odżywiania, itp.	Nauczyciele biologii	cały rok
	e) Promowanie aktywności sportowej – zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnorodnego typu zawodach sportowych na różnych szczeblach.	Nauczyciele wychowania fizycznego	
	f) Koła zainteresowań, wspierające wszechstronny rozwój ucznia.	Opiekunowie wszystkich kół	
	g) Zapewnienie możliwości alternatywnych form	Wszyscy nauczyciele,	

	spędzania wolnego czasu.	Pedagog szkolny	
	h) Współpraca z instytucjami promującymi zdrowy styl życia.	Pedagog szkolny	
	i) Propagowanie czytelnictwa czasopism, broszur itp. promujących zdrowy styl życia.	Nauczyciel biologii i bibliotekarz	
8. Uświadomienie młodzieży zagrożeń współczesnego świata, kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i życie	a) Spektakle profilaktyczne.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, uczniowie	cały rok
	b) Plakaty, filmy edukacyjne, ulotki informacyjne o tematyce profilaktycznej gazetki tematyczne.		
	c) Spotkania ze specjalistami.		
	d) Współpraca z Poradnią Uzależnień.		
	e) Profilaktyka rówieśnicza		
	f) Informowanie uczniów w czasie różnych zajęć wychowawczo-edukacyjnych o negatywnych skutkach sięgania po środki uzależniające.		
9. Współpraca z rodzicami	a) Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym i Programem Profilaktyki.	Wychowawcy, pedagog szkolny, rodzice uczniów	wrzesień
	b) Wymiana informacji na temat postępów w nauce i zachowania uczniów - stały kontakt z wychowawcą (telef. lub osobisty).		cały rok
	c) Współpraca z pedagogiem szkolnym.		
	d) Udział w wywiadówkach, konsultacjach.		
	e) Wspólne organizowanie imprez klasowych i szkolnych.		
	f) Pedagogizacja rodziców.		
10. Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji	a) Doskonalenie się nauczycieli w dziedzinie profilaktyki.	Dyrektor szkoły, wszyscy nauczyciele	cały rok
	b) Spotkania z Radą Rodziców.		
	c) Indywidualne konsultacje.		

SPODZIEWANE EFEKTY

W wyniku realizacji programu profilaktycznego:

- Uczeń prezentuje prawidłowe relacje uczeń - nauczyciel, uczeń - uczeń,
- uczeń uzyskuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną,
- uczeń uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić,
- uczeń identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia,
- uczeń osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną,
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki,
- występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne.

VII. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W GIMNAZJUM W LESZCZYDOLE NOWINACH

1. „Unplagged”
2. „Tak Czy Nie”
3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”
4. „Trzymaj formę”

VIII. DZIAŁANIA WSPOMAGAJACE

1. Prowadzenie wolontariatu szkolnego.
2. W szkole organizowane są Wyszkowskie Dni Profilaktyki
3. Szkoła aktywnie uczestniczy w Ogólnopolskim Programie „Profilaktyka a Ty”

Program został uchwalony przez Radę Rodziców Gimnazjum w Leszczydole Nowinach w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 10.09.2014r